

lépcsőházba, akkor fürgén, frissen utánaeredt. Elérte, mert hiszen a háziúr szokása szerint kényelmes lassúsággal ment, ő pedig hosszú ugrásokkal. És akkor megfogta kabátját az úrnak:

— Jöjjön, nagyságos úr... — kérlelte és húzta volna lefelé a lépcsőn.

— Mit akar? Meg van maga bolondulva? — méltatlankodott a háziúr és haragjában vörös színt öltött frissen borotvált arca.

— Mutatok valamit... — és Iván hangja szinte könyörgött.

— Mit akar mutatni?...

— Angyalkát. Halott angyalkát, meg egy élőt... — és Iván sejtelmesen felnevetett.

— Maga... maga örült! Maga részeg!... — s e pillanatban a háziúr hadonászni kezdett csontnyelű botjával. Úgy látszott — fél! Hátralépett, és farral felfelé iparkodott a lépcsőn.

— Hát nem jön?... — kérdezte Iván, majd megismételte: — Hát nem jön, nagyságos úr?... — de erre a háziúr már nem felelt, csak lihegett a lépcsőn felfelé.

— Hát jó!... — mondta Iván s akkor ömlött el rajta a mámor, a piros bor ereje. — Akkor majd megyek én... — és szaladt ő is, fel a lépcsőn, az első emeletre, a másodikra, a harmadikra s aztán már tovább nem, mert az volt a legfelső emelet. S ott egyszerre átdobta magát a vaskorlátón...

Lent álltam, és buta gyerekésszel arra gondoltam, hogy most Iván repülni fog, fel, a magasba, ahol a téli nap vöröslik.

Persze, nem így történt. A világ törvényei erősebbek, s Iván lezuhant, mint egy darab kő, amelyet elejtettek, s hangtalan meghalt a sárga keramitkockás udvaron.

PETRUSZ BROVKA

Az édesanya

*Akár a mesékben,
alatta folyó —
megpihen a bércezen
a kis házikó.*

*Messze szekérútra
nyílik ablaka;
itt él egymagában
az édesanya.*

*Ki-bejár, felsőhajt,
kinéz ablakán:
»Tán gyalogos lenne,
vagy kocsi talán?...«*

*S a szoba faláról
őreá tekint
minden fénykép:
fia és leánya mind:*

ez családi körben,
az társak sora
közt; az ott diáklány,
ez hős katona...

Aztán szívszorongva
ráemlékezik:
mikor melyik gyermek
tanult járni itt.

S százszor elismétli
könnyek árja közt
a legelső szót, mit
mondott a kölyök.

Felnőttek, békésen
játszottak együtt.
De szerteszóródott
most mindegyikük.

Vajh, melyik fiának
írjon legelőbb:
Moszkva,
Kiev,
Taskent,
Baku sürgetőbb?

Mereng és felsóhajt,
boru lepi meg:
»Ó, ha ölelhetném,
most mindegyiket!«

Jó a levélhordó
s postát hoz neki.
Fogja és forgatja,
mind sorra veszi.

Mind fölnyitja rögtön
s az ád gondokat,
melyikét olvassa,
melyik fontosabb:

Fomá
Kárpátokból,
Valja, Kuzma meg

Minszkből;
Gelja
Omszkból
írt ma levelet.

Döntene, de nem tud
s felsóhajt megint:
»Oh, ha olvashatnám
egy csapásra, mind!«

Maga előtt látja
minden gyermekét,^o
megjelenik sorban
város és vidék,

sztyeppék szabad földje,
őserdők,
a fák,
hegyek
és a tenger,
a csillag-világ.

És ígézetükkel
szíve megtelik.
A címére
most több
csomag érkezik.

Bontja édesanyjuk
s elcsodálkozik:
fia kendőt küldött,
lánya bort megint.

S édes mézként töltik
az anya-szívet
gyöngédség, boldogság
és a jó hírek.

S az ablaknál ott ül
újra az anya:
»Ó, ha e házban mind
összejönne ma!«
(1947.)

Szily Ernő fordítása